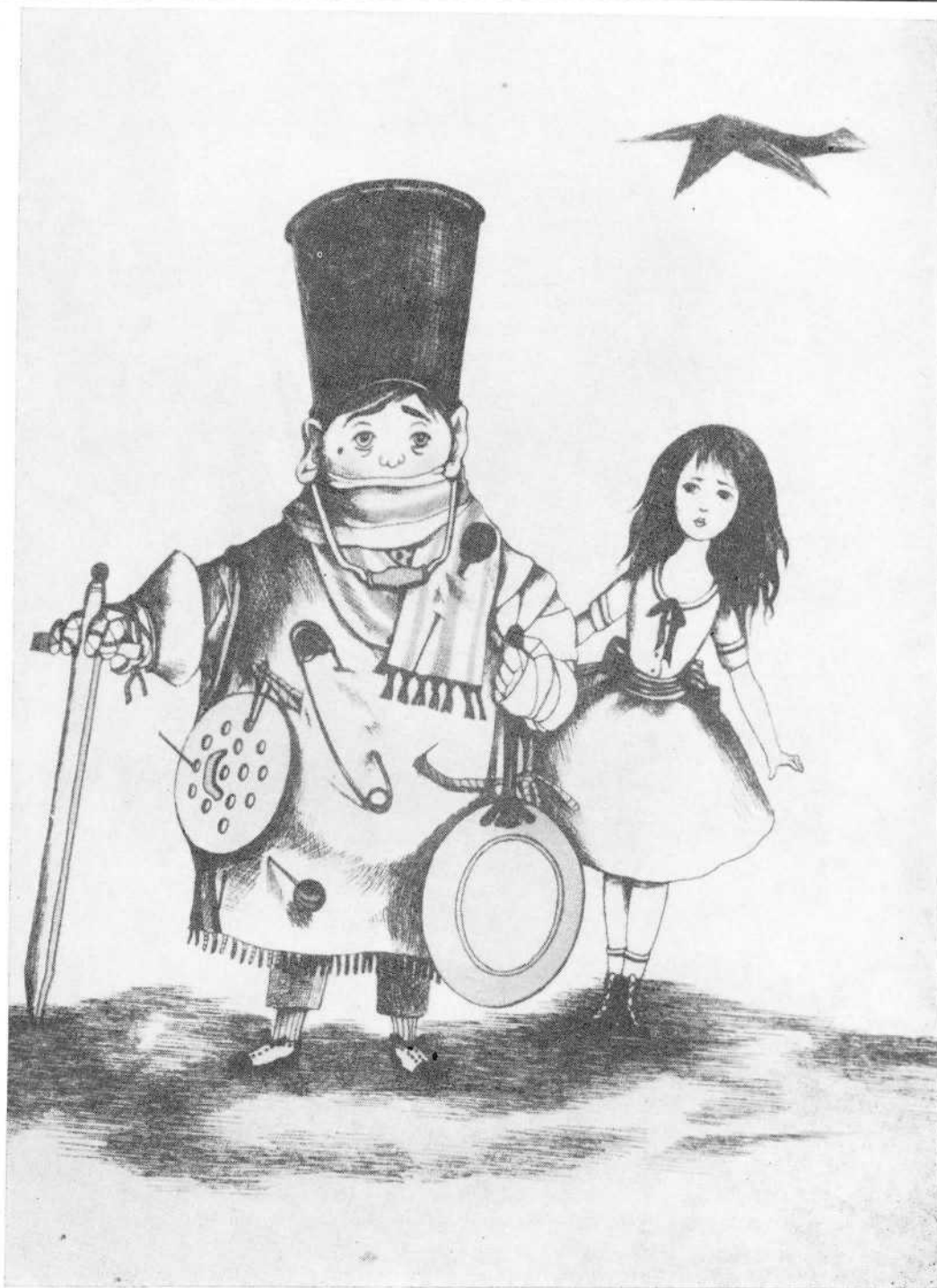

Reprodukcie diel k článku
F. Holešovský /
K modernímu pojetí ilustrací
Carrollovy Alenky

1. Dagmar Berková
„Alenka v říši divů
a za zrcadlem“,
Praha, 1947

2. Dušan Kállay
„Alica v krajine
zázrakov“, ML,
Bratislava, 1981

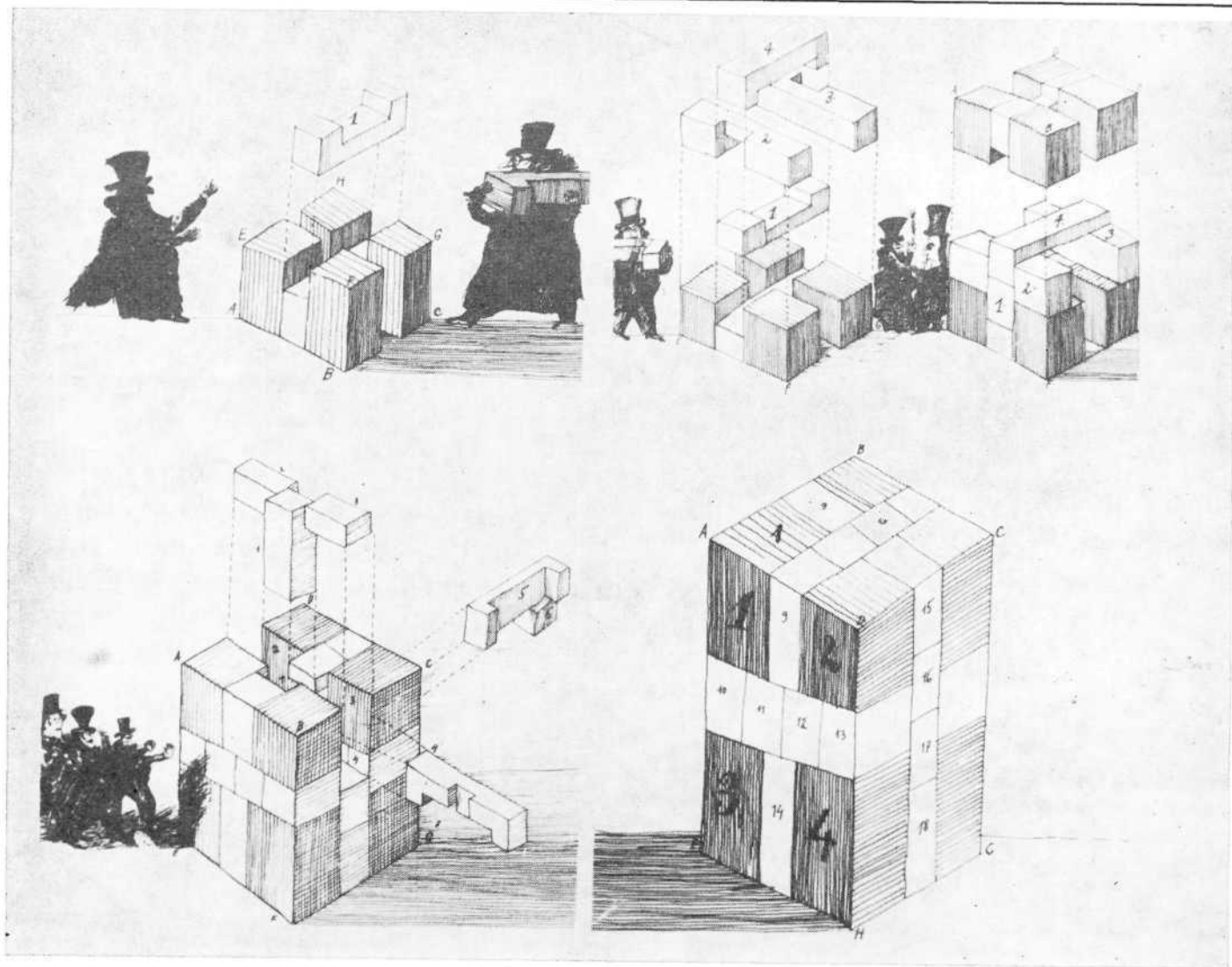
3. Gennadij Kalinovskij
„Alisa v zazerkale“, Detskaja
literatura, Moskva, 1980

4. Markéta Prachatická
„Alenka v říši divů
a za zrcadlem“, zadané
do tlače, Albatros,
Praha

Reprodukcie diel k článku
J. Šalamoun /
O hledání a objevech
v ilustrátorské práci

5. J. Šalamoun, „3 X Dupin“,
 Bratislavská televízna inscenácia
 detektívnych poviedok E. A. Poec,
 1969

6. J. Šalamoun,
Ivan Bunin „Pán ze
San Francisca“,
Naše vojsko, 1970

Reprodukcie diel k článku
G. Kordošová /
Vývojové tendencie slovenskej
ilustrácie pre deti a mládež

7. Jozef Baláž, J. Kollár
„Dcéra Slávy“, SSp., Bratislava,
1979

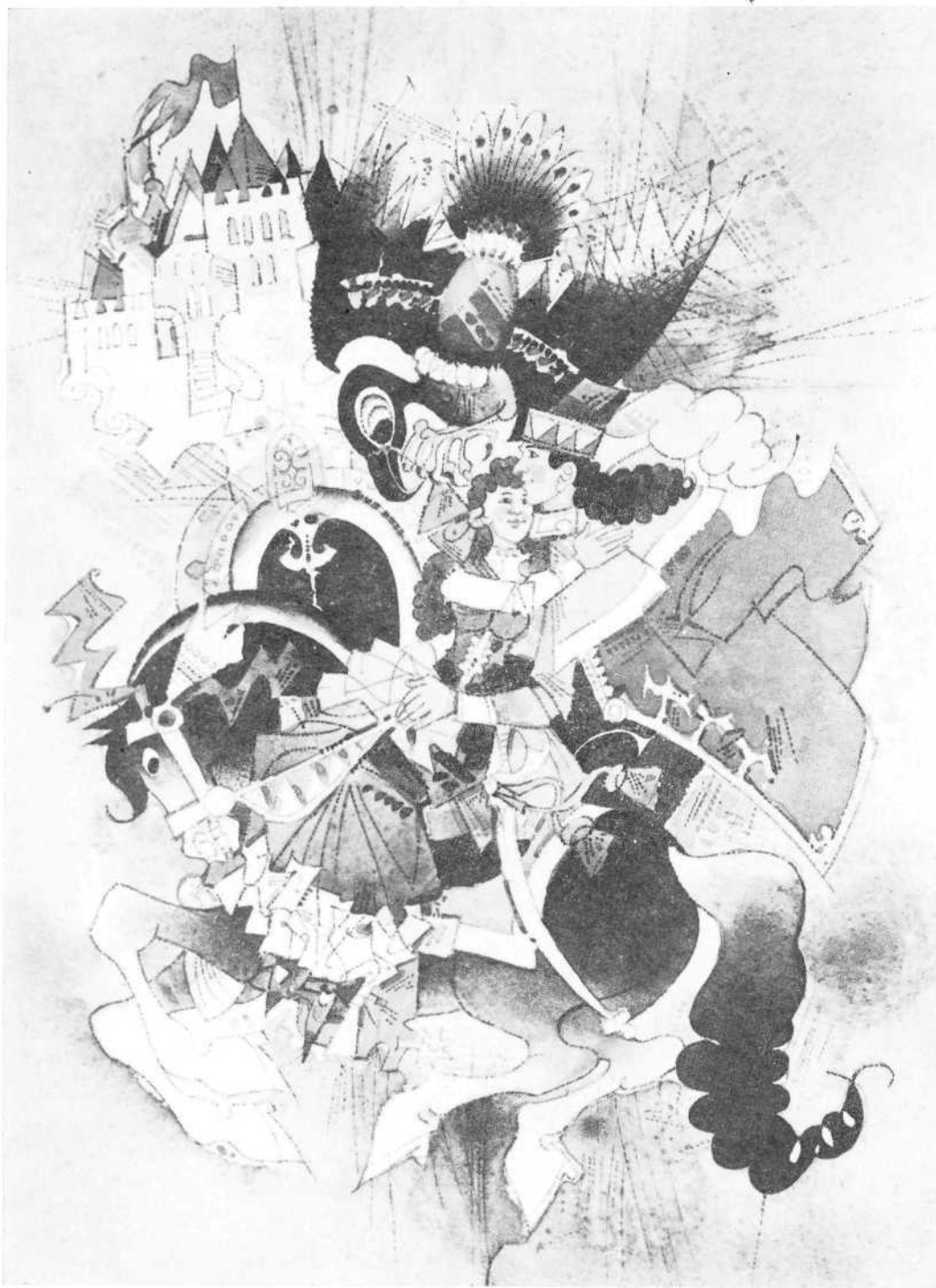

8. Róbert Dúbravec,
K. Ondrejka „Poviestky
spod pecky“, ML,
Bratislava, 1976

9. Viera Gergeľová,
N. Tánská
„Puf a Muf“, ML,
Bratislava, 1972

10. Ferdinand Hložník,
M. A. Húska, „Skalný
hrad na Kriváni“, ML,
Bratislava, 1972

11. Viera Kraicová, M. Rúfus
„Kniha rozprávok“, ML,
Bratislava, 1975

12. Alojz Klimo,
M. Majerová
„Čarovný kvet“,
ML, Bratislava,
1974

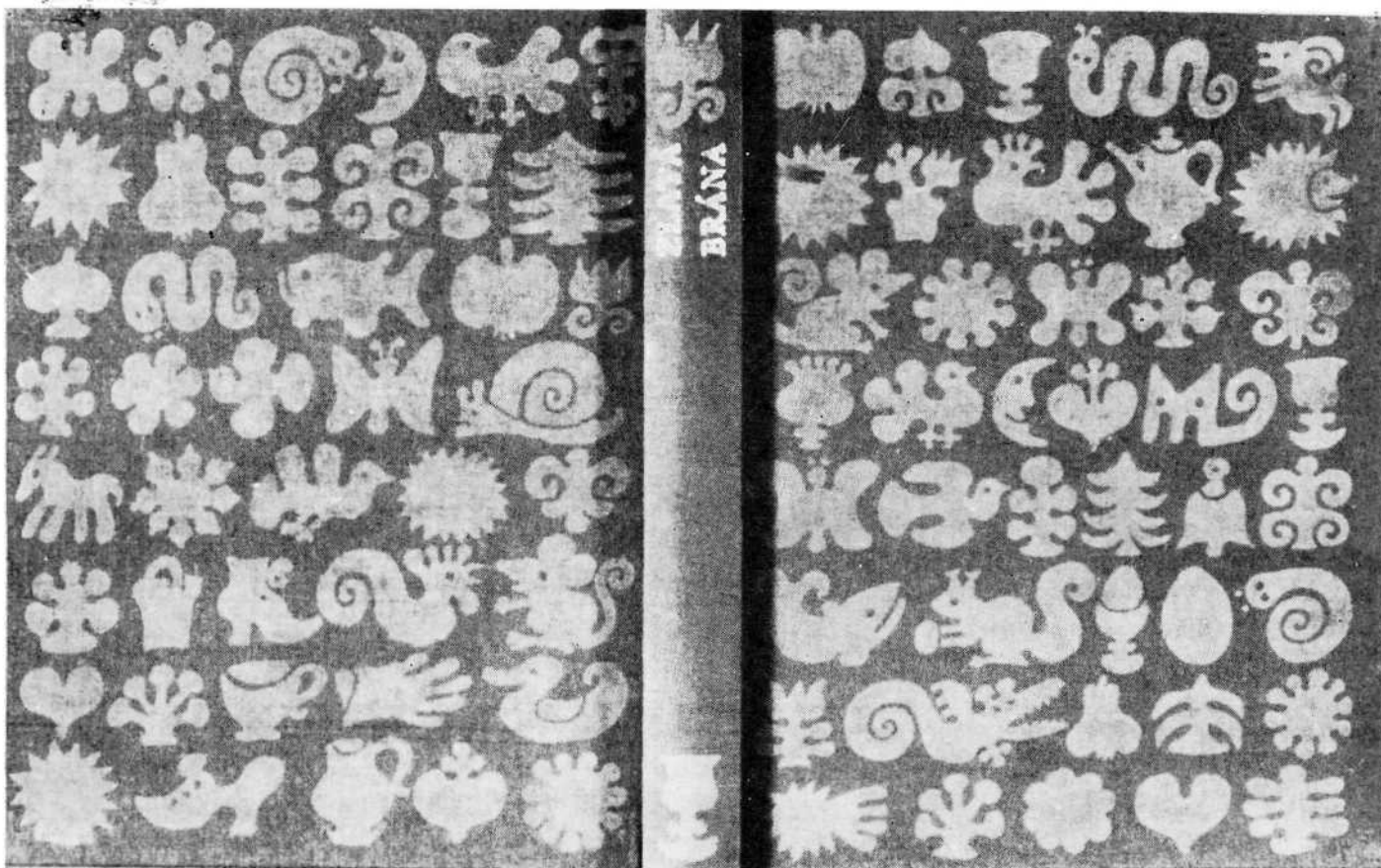
13. Ján Lebiš,
„Šfastenko“, ML,
V. Majerník, P. Glocko
Bratislava, 1970

Reprodukcie diel k článku
Ľubomír Krátky /
Typografická úprava detskej knihy,
alebo príbeh o tom, ako sa rodila
jedna kniha

14. Typografická úprava
L. Krátkeho knihy „Zlatá brána“ —
Prebal — M. L. Bratislava, 1978

15. Typografická úprava
 L. Krátkeho knihy „Zlatá brána“ —
 Vázba — M. L. Bratislava, 1978

Zlatá brána

LUDOVÉ ROZPRÁVKY,
PESNIČKY, HÁDANKY,
HRY A POVEDAČKY
PRE NAJMENŠÍCH

Zostavila
Mária Ďuričková

MLADÉ LETÁ

16. Typografická úprava dvojstrany:
Stabilné umiestenie názvov jednotlivých
tematických celkov a pagín dodáva knihe
určitý encyklopedický charakter.

(114)

DVE SESTRY

Kde to bolo, tam to bolo: kde vodu hrabali a piesok viazali.

Žil raz muž so ženou a mali dve dievky. Jedna bola dcéra mužova a druhá ženina. Muž si obe dcéry rád videl, ale žena mala rada len svoju dievku a pastorkyňu nenávidela. Ustavične ju z domu vyhánala. Čo mala neborká

dievka robiť? S ťažkým srdcom sa pobrala do sveta.

Ide ona, ide, príde k jednej peci a tá bola plná žeravého uhlia.

„Dobry deň, piecka,“ pozdravila sa dievka.

„Dobry deň aj tebe, dievčička. Kdeže ideš, kde?“

„Idem si hľadať službu.“

„A či by si aj mne neposlúžila?“

„Veľmi vďačne, piecka.“

„Nuž vyhrab zo mňa toto uhlie, už ma načisto prepaľuje.“

Dievka vzala ohreblo a uhlie z pece vyhrabala.

Pec si vydýchla a vraví: „Si dobré dievča, ďakujem ti.“

Ide dievka ďalej, príde k studničke a tá bola celá bahnom zanesená.

(115)

„Dobry deň, studnička!“ pozdravila sa.

„Dobry deň aj tebe, dievčička. Kdeže ideš, kde?“

„Idem si hľadať službu.“

„A či by si aj mne neposlúžila?“

„Veľmi vďačne, studnička.“

„Nuž vyhrň zo mňa to bahno, tak dávno ma už nikto nevyčistil.“

Dievka vyhrnula bahno zo studničky a šla ďalej.

Ide, ide, príde k jabloni a tá bola celá jablkami obsypaná.

„Dobry deň, jablonka,“ pozdravila sa.

„Dobry deň aj tebe, dievčička. Kdeže ideš, kde?“

„Idem si hľadať službu.“

„A či by si aj mne neposlúžila?“

„Veľmi vďačne, jablonka.“

„Nuž strasže zo mňa tieto jablká, nevládzem ich už na konároch niesť.“

Dievka sa vyškriabala na jabloň, potriasla, jablká scupkali na zem.

Ide ďalej, príde k jednému koču, do ktorého boli štyri kone zapriahnuté.

„Dobry deň, koniky,“ pozdravila sa.

„Dobry deň aj tebe, dievčička. Kdeže ideš, kde?“

„Idem si hľadať službu.“

17. Typografická úprava dvojstrany:
Okrem základnej veľkosti 18 bodového písma je použitá aj menšia veľkosť, napr. pre odlišenie detských hier, hádaniek a podobne.

Haju, haju, hajušky

(152)

Haju, haju, hajušky,
na obed sú halušky,
haj, haj, hajaja,
naberiem si od kraja.

Usniže mi, usni,
pôjdeš ráno s husmi
tahore, tadolu,
za zelenú horu.

Hajikaj, belikaj,
ku psote privykaj,
psota je veľiká,
nemáme chlebika.

Spiže mi, spiže mi
do bieleho rána
a potom vstaň zdravá,
duša milovaná.

Buvičky, buvičky,
nieť doma mamičky,
išla ti na jarmok
kupovať čižmičky.

Usniže mi, usni
aspoň jeden sniček,
veru ti donesie
mamka medovníček.

(153)

Búvajže mi, búvaj,
len sa nenadúvaj,
pôjdem ta do poľa,
lapim ti sokola.

Ulapim šokola
na zlatú stužtičku,
búvajže mi, búvaj,
môj zlatý Janičku.

Zomrela mi mamička,
zomrela mi sestrička,
kto ma bude kolisať,
keď som taká maličká?

V širom poli viem hrušku,
priviažem zásterôčku,
bude vietor zdola viať,
ten ma bude kolisať.

18. Typografická úprava dvojstrany:
Zmeny veľkosti písma pri tomto type knihy
sú vždy osviežením, ak je voľba funkčná
a zároveň estetická.

Pán, pán, mladý pán

(250)

*Pán, pán, mladý pán,
kde si podel tulipán,
čo som ti ho dala?"*

*Keď som išiel na koni,
tak mi spadol do vody,
voda mi ho vzala."*

Horela lipka, horela,
pod ňou panenka sedela.

Keď na ňu iskry padali,
všetci mládenci plakali.

Iba ten jeden neplakal,
čo ju falošne miloval.

MLÁDENEČ AKO JEDEĽ. ROVNÝ AKO
SVIEČA. MOCNÝ AKO BUK. TUHÝ
ANI KREMEŇ. ZDRAVÝ AKO CHREN.
PEKNÝ AKO PANENKA. VYOBĽIEKANÝ AKO PAV
KOŠEĽU MÁ BIELU AKO LIST.

(251)

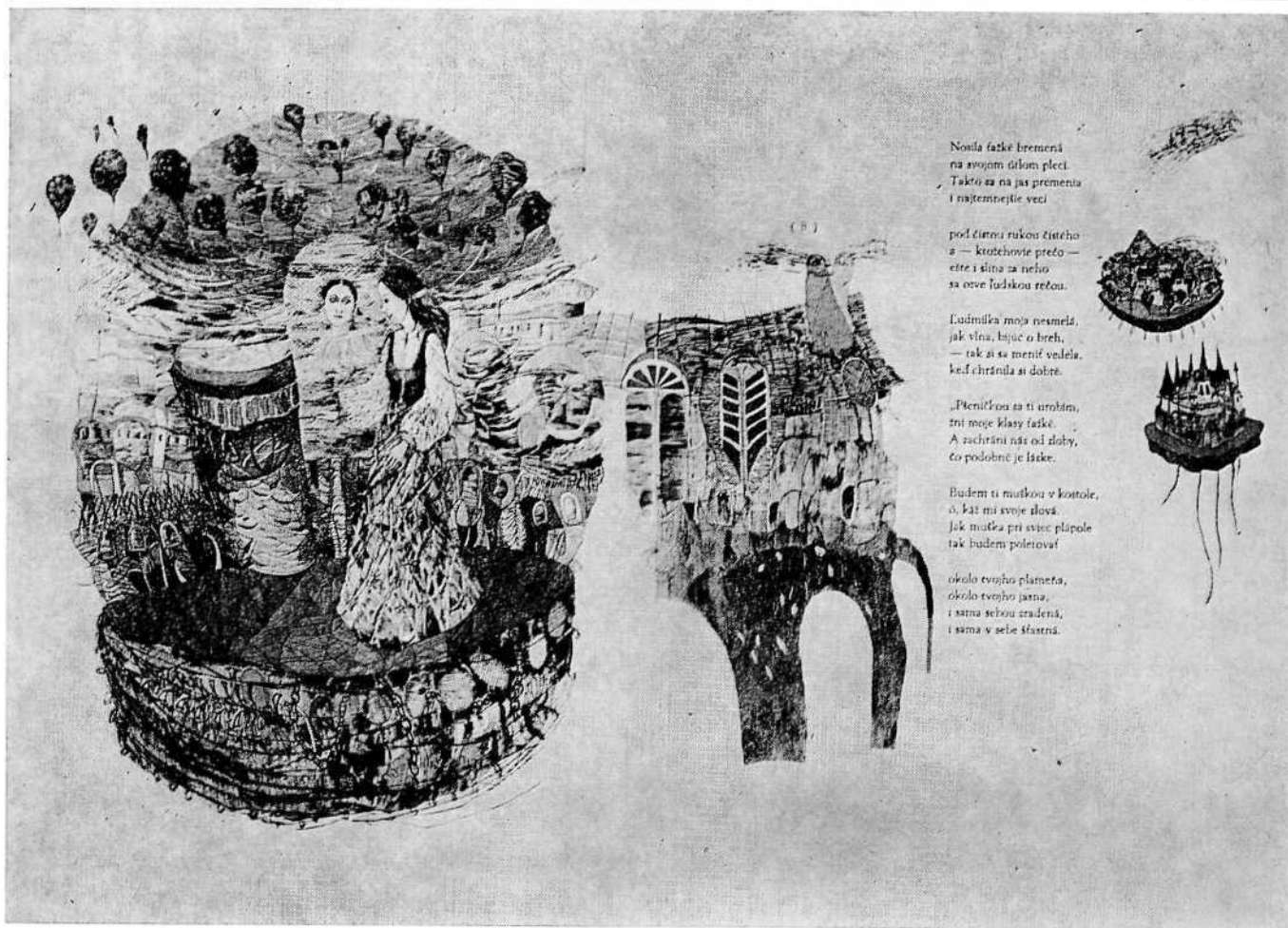
Tečie voda z javora
mojej milej do dvora,
tečie voda aj potok
mojej milej pod oblok.

19. Typografická úprava dvojstrany: Niekoľko typografia rešpektuje text, na inom mieste je text formovaný k potrebám ilustrácie. Zdôrazňuje jej akciu, ilúziu priestoru, hľadá čo najužšiu nadväznosť a imaginatívnosť.

Reprodukcie diel k článku
Albín Brunovský /
Niekoľko poznámok o ilustrácii
a výchove mladých ilustrátorov

Nosila ťažké bremena
 na svojom ťilom pleci.
 Takto sa na jas premenila
 i najtnejšie veci

poď čiernej rukou čistého
 s — krotčovie preto —
 ešte i sila za neho
 sa ove ľudskou rečou.

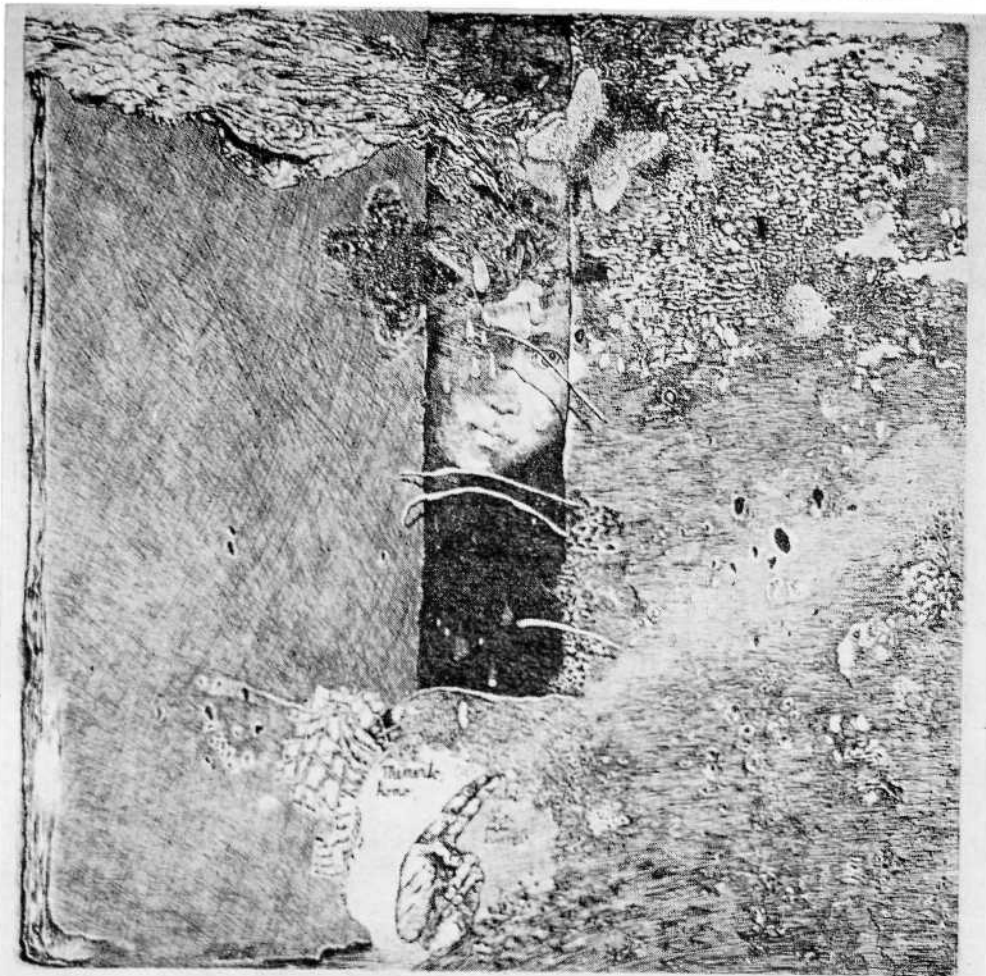
Ľudmička moja nesmeď,
 jak vlna, bijúc o breh,
 — tak si sa meniť viedla,
 keď chránia si dobre.

„Pieničkou sa ti urobím,
 tri moje klasy ľaske.
 A zachráni nás od doby,
 čo podobná je ľaske.

Budem ti maskou v kostole,
 o, ľaz mi svoje slová.
 Jak matka pri sviec plápole
 tak budem poletovať

okolo tvojho plamena,
 okolo tvojho jana,
 i sama sebou stradená,
 i sama v sebe šťastná.

20. Zlatica Hlaváčová, M. Rúfus
 „Rozprávky“. Školská práca

21. Karol Ondreička,
M. Válek „Domov sú ruky,
na ktorých smieš plakať“,
Diplomová práca, VŠVU,
Bratislava, 1974

Napokon, to pekné české meno bolo celkom nanič. Čoskoro sa mnohým znepáčila jej olivová pleť a modravý lesk vlasov, pripomínajúci hlavu pištole. Za gotickými oknami biskupského gymnázia sme práve rozoberali tajomstvo večnej pravdy:

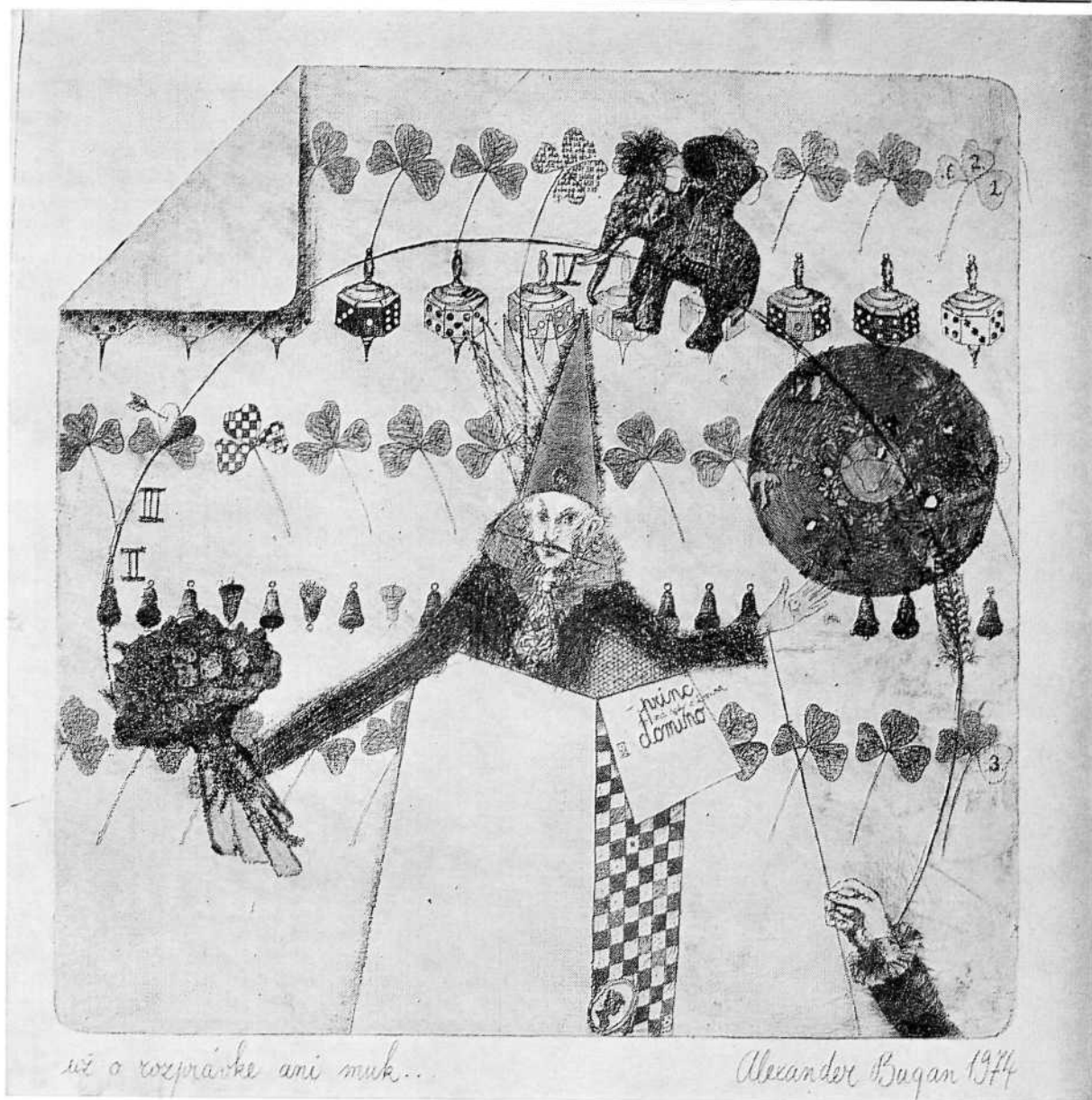
„Memento, homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris“

Tak sa teda obrátila na prach.

Veci sa ďalej vyvíjali normálne. Pretože dejiny vytvára sila osobnosti a udalosti sa len prispôbujú vôli géna, rozhodol sa František Kaplánek, šofér Červeného kríža, a jemu podobní, každý s kvapkou cudzej krvi v rodnom liste, že premenia beh sveta v miestnom meradle. V tejto súvislosti si spomínam na istú básň trochu sentimentálnu. Počul som v nej padat nočné motýle na sklá okien ako dážď a kamene.

22.
Alexander
Bugaň,
K. Peteraj
„Šlahač-
ková
princezná“.
Školská
práca

23. Alex Vojtášek,
ilustrácia.
Školská práca

24. Martin Činovský,
ilustrácia do knihy básní
G. Appolinaira.
Školská práca

Reprodukcie diel k článku
Binette Schroeder-Nickl /
Ako som ilustrovala Baróna
Münchhausena

25. Binette Schroeder-Nickl
„Die wunderbaren Reisen
und Abenteuer des Freiherrn
von Münchhausen“,
Nord-Süd Verlag, 1977

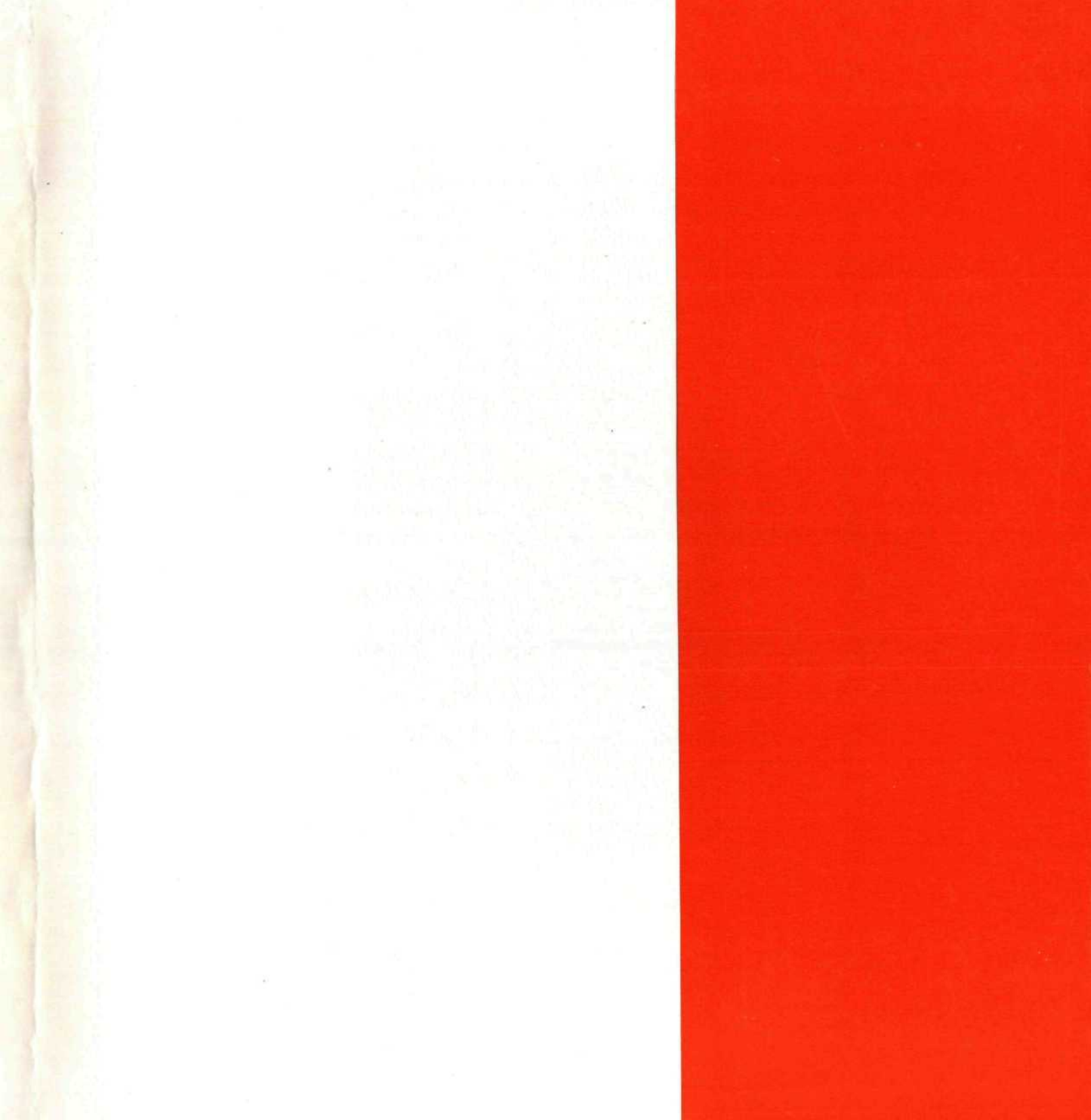

26. Binette Schroeder-Nickl
„Die wunderbaren Reisen
und Abenteuer des Freiherrn
von Münchhausen“,
Nord-Süd Verlag,
Mönchaltorf / Hamburg, 1977

27. Binette Schroeder-Nickl
„Die wunderbaren Reisen
und Abenteuer des Freiherrn
von Münchhausen“,
Nord-Süd Verlag,
Mönchaltorf / Hamburg, 1977

Zborník
S N G 7

BIB '81

Zborník
S N G 7

BIB '81

BIB

'81

Slovenská
národná
galéria

Zborník
S N G
7

